

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

B.K. Potjer (GroenLinks), W.A. Minderhout (PvdA) en L.J.M.W. Neijenhuis (D66)

(d.d. 17 april 2019)

Nummer

3506

Onderwerp

Hoge PFOA en GenX concentraties in spaarbekken Evides

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Vlakbij DuPont en Chemours ligt het spaarbekken de Grote Rug. Uit dit spaarbekken produceert Evides onder meer drinkwater. De Stichting het Wantij heeft met een beroep op de wet openbaarheid bestuur informatie achterhaald over hoge concentraties PFOA en GenX in het Spaarbekken en in de lozingen op het riviertje het Wantij. Een riviertje die een ecologische verbinding vormt en waarin ook wordt gezwommen. In de bijgevoegde brief roept de Stichting de minister op om in te grijpen.

1. *Wat het College op de hoogte van deze concentraties PFOA en GenX in het spaarbekken en het daaruit geloosde water? Zo ja, sinds wanneer en elke actie heeft zij ondernomen sinds zij erachter kwam? Zo nee, hoe komt dat en welke actie wil zij ondernemen nu zij er kennis van neemt?*

Antwoord

Concentraties van perfluorooctaan zuur (PFOA) en GenX-technologie (GenX) in de bodem en het water rondom het terrein van Chemours zijn in meerdere onderzoeken aangetoond. Evides heeft eerder, onder meer op de website, informatie gegeven over PFOA en GenX in het aangevoerde ruwwater en in het drinkwater. Uitstoot van PFOA en GenX vanuit de drinkwaterbereiding of vanuit het spaarbekken is daarbij niet eerder aan de orde gesteld. Overigens meldt Evides dat het water uit het spaarbekken alleen in noodsituaties wordt gebruikt voor de bereiding van drinkwater.

Rijkswaterstaat is het bevoegd gezag voor de directe lozing op het oppervlaktewater en zij informeren ons over de (ontwerp)vergunning voor de lozing vanuit het spaarbekken. Daarvoor wordt door Rijkswaterstaat een immisietoets uitgevoerd waarbij gekeken wordt aan de hand van de normendatabase van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) of de lozing niet tot bepaalde risico's leidt voor gezondheid en/of ecologie. Wij blijven samen met de betrokken overheden optrekken in het dossier. De problematiek rond het spaarbekken is onderdeel van de vraag hoe om te gaan met de verspreiding en lozing van verhoogde achtergrondwaarden van PFOA en GenX, zoals we die in de wijde omtrek van de fabriek terugvinden in bodem en water. Eerder hebben wij in IPO -verband om die reden de staatssecretaris van

Infrastructuur en Waterstaat gevraagd om een landelijk handelingskader te maken voor het omgaan met grond die met stoffen zoals PFOA en GenX is verontreinigd.

2. *Deelt het College de conclusies van Stichting het Wantij dat de PFOA en GenX afkomstig zijn uit DuPont/Chemours? Zo nee, hoe komt het volgens haar dan terecht in het spaarbekken?*

Antwoord

Gezien de nabijheid van Chemours en de eerder gecommuniceerde mogelijkheid dat emissies naar de lucht kunnen leiden tot atmosferische depositie op bodem en oppervlaktewater achten wij het aannemelijk dat Chemours direct of indirect de bron is van de aanwezigheid van PFOA en GenX in het spaarbekken.

3. *Was bij de vergunningverlening voor de lozingen bij DuPont/Chemours rekening gehouden met het feit dat deze stoffen in het spaarbekken terecht zouden komen? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De provincie Zuid-Holland stuurt actief op het terugdringen van de emissie van Chemours van GenX naar water (een indirecte lozing via de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Dordrecht) en lucht voor zover dat binnen de wettelijke kaders mogelijk is.

Bij de vergunningverlening van emissies naar water en lucht wordt getoetst aan landelijke wet- en regelgeving en normeringen. Daarbij is de milieubezwaarlijkheid en classificatie van de stoffen maatgevend voor de te vergunnen emissies. Zo kunnen er voor stoffen die als 'zeer zorgwekkende stof' (ZZS) zijn aangemerkt striktere emissienormen opgelegd worden. De provincie heeft de vergunde emissies van de GenX stoffen, mede op grond van adviezen van Rijkswaterstaat als waterkwaliteitsbeheerder, de laatste jaren aanzienlijk verlaagd. Zo is de vergunde indirecte lozing van GenX in twee stappen teruggebracht van maximaal 6.400 kg per jaar in 2013 naar maximaal 140 kg per jaar vanaf 2019 en verder tot maximaal 20 kg per jaar vanaf 2021. Met deze stappen wordt geborgd dat de waterkwaliteit op orde blijft en er geen risico's zijn met betrekking tot de onttrekking van rivierwater voor de drinkwaterproductie.

De Stichting richt haar brief tot de Minister, maar als coördinerend bevoegd gezag, als toezichthouder op de kwaliteit van zwemwater en als verantwoordelijke overheid voor de omgevingskwaliteit speelt de provincie ook een rol.

4. *Kan het College de gestelde vragen van de Stichting beantwoorden? Zo nee, hoe verhoudt zich dat tot de hierboven beschreven rollen?*

Zie de beantwoording op vraag 6.

5. *Wat wil het College doen om de beantwoording door het rijk te bespoedigen en Provinciale Staten en Stichting het Wantij hierover te informeren?*

Zie de beantwoording op vraag 6.

6. *Welke mogelijkheden ziet het College om deze situatie zo snel mogelijk op te lossen? Hoe gaat zij Chemours, Evides en eventueel andere betrokken overheden aansporen om de situatie zo snel mogelijk op te lossen?*

Rijkswaterstaat is als waterkwaliteitsbeheerder het bevoegd gezag voor de directe lozing vanuit het spaarbekken op het Wantij en zal een vergunningaanvraag van Evides beoordelen. Dit proces loopt. Daarnaast blijven wij samen optrekken met alle betrokken overheden in het dossier en de ontwikkelingen daarin.

De wettelijke rol van de provincie als toezichthouder op zwemwaterlocaties heeft betrekking op de bij besluit aangewezen officiële zwemwaterlocaties¹ waartoe het Wantij niet behoort.

Zie voor verdere beantwoording van deze vraag het antwoord op vraag 1.

Den Haag, 14 mei 2019

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek drs. J. Smit

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/landschap/water/zwemwater/>